

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 30/2014-152

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 25. februára 2015 v pléne zloženom z predsedujúceho Milana Ľalíka a zo sudcov Ľubomíra Dobríka (sudca spravodajca), Ľudmily Gajdošíkovej, Sergeja Kohuta, Lajosa Mészárosa, Marianny Mochnáčovej, Ladislava Orosza a Rudolfa Tkáčika prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpených Advokátskou kanceláriou Kolíková & Partners, s. r. o., Radvanská 21, Bratislava, v mene ktorej koná advokátka Mgr. Mária Kolíková a Mgr. Lukáš Opett, PhD., za účasti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Alenou Zadákovou, Kováčska 32, Košice, vo veci namietanej neústavnosti a nezákonnosti volieb primátora mesta Moldava nad Bodvou konaných 15. novembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] z a m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola elektronicky 25. novembra 2014 a poštou 28. novembra 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „sťažovateľka v 1. rade“), a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „sťažovateľ v 2. rade“, spolu ďalej len „sťažovatelia“), doplnená podaním doručeným 1. decembra 2014, podľa § 59 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) vo veci namietanej neústavnosti a nezákonnosti volieb primátora mesta Moldava nad Bodvou konaných 15. novembra 2014 (ďalej aj „napadnuté voľby“).

V napadnutých voľbách získali [REDAKOVANÉ] 1195 hlasov, [REDAKOVANÉ] 707 hlasov a úspešný kandidát [REDAKOVANÉ] (ďalej len „odporca“) 1367 hlasov. Sťažovatelia v sťažnosti namietajú, že voličom bývajúcim na Budulovskej a na Hviezdoslavovej ulici patriacim medzi rómske obyvateľstvo malo byť v sťažnosti konkretizovanými osobami navrhované, že v prípade, ak odovzdajú svoj hlas [REDAKOVANÉ], bude im poskytnutá materiálna výhoda v podobe potravín z predajní prevádzkovaných na uvedených uliciach v Moldave nad Bodvou. Sťažovatelia uvádzajú, že k uvedenému konaniu malo dôjsť počas volebného moratória a počas volieb mal sledovať «pán [REDAKOVANÉ] pri volebnej miestnosti..., či prichádzajú „kúpení“ Rómovia a zaznamenával si ich na telefón, čoho svedkami bol [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]». Podľa názoru sťažovateľov malo dôjsť v označených častiach mesta k zvýšeniu napätia a hádkam medzi Rómami a tiež k následnému podávaniu

trestných oznámení, pretože [REDAKOVANÉ] mal od Rómov požadovať vrátenie sumy, za ktorú im pred tým mal dať bezplatne potraviny. Zároveň uvádzajú, že Rómovia mali byť v súvislosti s podávaním trestných oznámení zastrašovaní a vážnosť vyhrážok „mala potvrdzovať skutočnosť, že už bolo podané trestné oznámenie voči náčelníkovi mestskej polície ([REDAKOVANÉ]), ktorá prijímala tieto oznámenia Rómov“. Sťažovatelia tvrdia, že vedomosť o tom mali získať svedkovia, ktorých navrhujú vypočuť.

Nadväzne na uvedené sťažovatelia poukazujú na ustanovenia zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o voľbách“ alebo aj „volebný zákon“) a na relevantnú judikatúru ústavného súdu v obdobných veciach tvrdiac, že «získavaním hlasov voličov prostredníctvom „odmeny“ za hlasovanie v prospech konkrétneho kandidáta, [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], a to v čase volebného moratória, bolo hrubo porušené ustanovenie § 30 ods. 2 v spojení s ustanovením § 30 ods. 11 volebného zákona. Snaha ovplyvniť rozhodovanie voličov v čase a spôsobom, ktorý je v príkrom rozpore s volebným zákonom, má ústavnoprávnu relevanciu v podobe porušenia čl. 30 ods. 4 v spojení s čl. 31 ústavy...

Skutočnosť, že voličom bolo ponúknuté a následne aj poskytnuté bezodplatné plnenie (potraviny, odpustenie dlhu za nezaplatené potraviny), ktorí ho prijali z dôvodu svojej nepriaznivej sociálnej situácie, dôvodne naznačuje, že z toho mohol mať v konečnom dôsledku vo voľbách prospech aj zvolený starosta. Zámer obdarovania, ktorým bolo získanie podpory pre odporcu kandidujúceho vo voľbách na primátora, preukazujeme pripojenými čestnými prehláseniami (príloh č. 4 a 6) ako aj navrhovanými dôkazmi (zápisnicami o oznámeniach na Mestskej polícii v Moldave nad Bodvou a na Obvodnom oddelení PZ v Moldave nad Bodvou a výsluchmi svedkov).

Skutočnosť, že materiálna výhoda bola podľa priloženého čestného prehlásenia (príloha č. 6) prisľúbená minimálne 56 rodinám, ktoré majú spolu 177 voličov, pričom rozdiel medzi prvým ([REDAKOVANÉ]) a druhým (sťažovateľ 1) v poradí bol 172 hlasov, poskytuje dôvodný predpoklad o príčinnej súvislosti medzi volebnou vadou a volebným výsledkom, ak sa tým nepreukazuje samotná príčinná súvislosť. A teda možno konštatovať,

že ak by voľby primátora prebehli v súlade sústavou, výsledok volieb by bol iný, resp. že by ich s veľkou pravdepodobnosťou nemusel „vyhrať“ [REDAKOVANÉ], ale iná osoba...

Z priložených dôkazov (najmä čestného prehlásenia - príloha č. 6) vyplýva, že na nie malú časť voličov (aj s prihliadnutím na rozdiel vo volebnom výsledku) bolo vplývané spôsobom odporujúcim demokratickým voľbám. Princípu slobodných volieb odporuje agitácia voličov k aktívnej účasti na voľbách ponúknutím „protihodnoty“ za hlasovanie v prospech konkrétneho kandidáta, ako sa tomu stalo v tomto prípade. Motivovanie k využitiu aktívneho volebného práva s cieľom podporiť konkrétneho kandidáta tým, že volič získa potraviny bez odplaty, pričom sám sa nachádza v odkázanej situácii, predstavuje nezákonné a hrubo nemorálne ovplyvňovanie voličov v rozpore s § 30 ods. 2 a 11 volebného zákona.».

Vzhľadom na uvedené sťažovatelia navrhujú vydať nález, ktorým ústavný súd vyhlási „voľby primátora mesta Moldava nad Bodvou, ktoré sa konali 15. novembra 2014 za neplatné“.

V doplnení sťažnosti doručenom 1. decembra 2014 sťažovatelia opravili chybu v označení odporcu (namiesto správneho označenia „[REDAKOVANÉ]“ sa v odôvodnení sťažnosti vyskytuje jeho nesprávne označenie „[REDAKOVANÉ]“) a pripojili originály príloh sťažnosti z 25. novembra 2014

Ústavný súd uznesením č. k. PL. ÚS 30/2014-24 z 10. decembra 2014 prijal sťažnosť na ďalšie konanie.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie sťažovatelia doručili 9. decembra 2014 jej doplnenie označené ako „Konkretizácia dôkazného návrhu: zoznam podávaných trestných oznámení... Doplnenie k navrhovanému predbežnému opatreniu: dátum konania mestského zastupiteľstva“. V uvedenom podaní sťažovatelia identifikujú oznamovateľov trestnej činnosti, ktorá mala byť v súvislosti s napadnutými voľbami spáchaná, a dopĺňajú tiež identifikáciu osôb, ktoré boli v samotnej volebnej sťažnosti uvádzané.

K prijatej sťažnosti podal odporca, zastúpený splnomocnenou právnou zástupkyňou, stanovisko z 5. januára 2015. V uvedenom stanovisku vyhlasuje, že sťažovateľmi uvádzané okolnosti mu nie sú známe a nemá vedomosť ani o tom, že by ich niektorá volebná komisia v rámci podnetov alebo sťažností konkrétnych voličov riešila. Poukazuje na svoju volebnú sťažnosť podanú vo veci neústavnosti a nezákonnosti volieb konaných v minulom volebnom období (v r. 2010), ktorou namietal kupovanie rómskych hlasov, a v tejto súvislosti aj na možnú motiváciu jedného z navrhnutých svedkov svedčiť o volebnej korupcii v napadnutých voľbách. Nadväzne na to popiera akýkoľvek priateľský alebo iný blízky vzťah k [REDAKOVANÉ], ktorý mal byť podľa skutočností uvádzaných v sťažnosti „organizátorom“ kupovania hlasov, tvrdiac, že osobne nikomu „nesľuboval žiadne výhody, nenavádzal na žiadnu volebnú korupciu a nedohodol žiaden spoločný postup v komunálnych voľbách tak ako v roku 2010, ako aj v roku 2014. Moja predvolebná kampaň bola postavená prednostne cez sociálne siete práve na boj proti akejkoľvek volebnej korupcii a kupovaniu rómskych hlasov... Osadu na Budulovskej ulici som v predvolebnom čase nikdy nenavštívil, ako som ani nikdy nerobil žiadnu predvolebnú kampaň pre občanov hlásiacich sa k rómskej menšine. Mal som iba dve stretnutia s občanmi mesta a to v kultúrnom dome v mestskej časti Budulov a na sídlisku v Moldave nad Bodvou. Nemám žiadne vedomosti o tom, že by v mojom mene hocikto viedol volebnú kampaň a osobne som s nikým žiadnu dohodu, ústnu ani písomnú, v tomto duchu neuzavrel. Osobne nemôžem niesť a nenesiem žiadnu zodpovednosť za vyhlásenia tretích osôb na mne neznámom mieste a v mne neznámom čase.“. Zároveň poukazuje na skutočnosť, že tak, ako v sťažnosti uvádzaný svedok volebnej korupcie [REDAKOVANÉ], tak aj ním označený [REDAKOVANÉ] neúspešne kandidovali na funkcie poslancov Mestského zastupiteľstva mesta Moldava nad Bodvou, z čoho možno vyvodíť, že sťažovateľmi uvádzané kupovanie hlasov „bolo vecou predvolebného boja týchto kandidátov“.

V ďalšej časti vyjadrenia k sťažnosti odporca poukazuje na to, že sťažovatelia neuvádzajú, „kedy konkrétne ku kupovaniu hlasov malo dôjsť, preto nie je možné sa kvalifikovane vyjadriť ani k tomu, že sa tak stalo počas volebného moratória“, a ďalej že

„nie každé konanie možno subsumovať pod definíciu volebnej kampane, ktorá sa v čase moratória zakazuje a teda tvrdím, že sťažovateľmi uvádzané skutkové okolnosti nemožno definovať ako volebnú kampaň vedenú počas volebného moratória, nakoľko túto ani časovo nevymedzili“. Odporca v tejto súvislosti namieta, že sťažovateľmi navrhované dôkazy nie sú spôsobilé preukázať kvalifikovane vadu voľby primátora mesta už aj s ohľadom na počet získaných hlasov jednotlivých kandidátov na túto funkciu, a skutočnosti, ku ktorým malo dôjsť po uskutočnení volieb primátora, je potrebné považovať za právne irelevantné. Všetky dôkazy *«uvedené v sťažnosti sú len tvrdeniami „tretích osôb“, ktorí údajne o kupovaní hlasov v prospech konkrétneho kandidáta len počuli, boli svedkami nahrávania si konkrétnych voličov na mobil [REDAKOVANÉ] a teda sťažovatelia nepredložili dôkaz - výpoveď čo len jedného očitého svedka, ktorému by mala byť poskytnutá finančná, resp. iná výhoda za odovzdanie hlasu konkrétnemu kandidátovi. Sťažovateľmi namietaná skutočnosť tak zostala bez konkrétneho dôkazu.»*. Odporca uvádza, že ani po vypočutí svedkov nemôžu byť tieto dôkazy dostatočným podkladom pre záver o porušení Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a pre vyhlásenie volieb za neplatné, a poukazuje na rozdiel hlasov vo volebnom výsledku medzi ním a sťažovateľmi.

Na základe uvedeného odporca navrhuje sťažnosť zamietnuť a priznať mu náhradu trov právneho zastúpenia, ktorú by boli sťažovatelia zaviazaní zaplatiť na účet právnej zástupkyne odporcu.

II.

Skutkové zistenia ústavného súdu

Ústavný súd sa pre účely preukázania rozhodujúcich skutočností týkajúcich sa priebehu volieb a zisťovania ich výsledkov oboznámil s časťou volebnej dokumentácie o napadnutých voľbách predloženou ústavnému súdu Mestom Moldava nad Bodvou, listinnými dôkazmi predloženými účastníkmi konania, druhopisom vyšetrovacieho spisu

vedeného Prezidiom Policajného zboru, Národnou kriminálnou agentúrou, národnou protikorupčnou jednotkou, expozitúrou Východ (ďalej len „NKA“) ČVS: PPZ-996/NKA-PK-VY-2014 a svedeckými výpoveďami ústavným súdom predvolaných svedkov.

Volebná dokumentácia predložená ústavnému súdu obsahovala originály všetkých zápisníc o voľbách do orgánov samosprávy mesta Moldava nad Bodvou, t. j. zápisníc miestnej volebnej komisie v meste Moldava nad Bodvou (ďalej len „miestna volebná komisia“) o výsledku volieb, zápisnice všetkých okrskových volebných komisií zriadených v meste Moldava nad Bodvou, zoznam všetkých členov volebných komisií pôsobiacich na území mesta a výpis zo zoznamu voličov volebného okrsku č. 2 s pripojenou poznámkou „*Osada Budulovská počet 324*“.

Z ústavnému súdu predloženej zápisnice miestnej volebnej komisie vyplýva, že v meste bolo zriadených 5 volebných obvodov, v rámci ktorých bolo vytvorených 9 volebných okrskov. V zoznamoch voličov bolo zapísaných 7818 voličov, z toho boli volebné obálky vydané 3936 voličom, do volebných schránok bolo odovzdaných 3933 volebných obálok, pričom pre voľby primátora mesta bolo odovzdaných 3839 platných hlasovacích lístkov. Za primátora mesta bol počtom hlasov 1367 zvolený kandidát s poradovým číslom 1 [REDACTED], nezávislý kandidát. Kandidátku s poradovým č. 6 [REDACTED] volilo 1195 voličov a kandidáta s poradovým č. 2 [REDACTED] volilo 707 voličov.

Zo zápisníc okrskových volebných komisií vyplýva, že vo voľbách primátora mesta získali v okrsku č. 1 odporca 107 platných hlasov, sťažovateľka v 1. rade 200 platných hlasov a sťažovateľ v 2. rade 83 platných hlasov. V okrsku č. 2 získal odporca 131 platných hlasov, sťažovateľka v 1. rade 222 platných hlasov a sťažovateľ v 2. rade 63 platných hlasov. V okrsku č. 3 získal odporca 76 platných hlasov, sťažovateľka v 1. rade 106 platných hlasov a sťažovateľ v 2. rade 11 platných hlasov. V okrsku č. 4 získal odporca 167 platných hlasov, sťažovateľka v 1. rade 172 platných hlasov a sťažovateľ v 2. rade 139 platných hlasov. V okrsku č. 5 získal odporca 154 platných hlasov, sťažovateľka v 1. rade 117 platných

hlasov a sťažovateľ v 2. rade 88 platných hlasov. V okrsku č. 6 získal odporca 156 platných hlasov, sťažovateľka v 1. rade 86 platných hlasov a sťažovateľ v 2. rade 102 platných hlasov. V okrsku č. 7 získal odporca 209 platných hlasov, sťažovateľka v 1. rade 100 platných hlasov a sťažovateľ v 2. rade 80 platných hlasov. V okrsku č. 8 získal odporca 170 platných hlasov, sťažovateľka v 1. rade 73 platných hlasov a sťažovateľ v 2. rade 73 platných hlasov. V okrsku č. 9 získal odporca 197 platných hlasov, sťažovateľka v 1. rade 119 platných hlasov a sťažovateľ v 2. rade 68 platných hlasov.

Ústavný súd ďalej z predložených zápisníc miestnej volebnej komisie a okrskových volebných komisií zistil, že všetci členovia označených komisií vyhotovené zápisnice o výsledku volieb podpísali bez výhrad a žiaden z ich členov podpísanie niektorej zo zápisníc neodmietol. Ďalej bolo zistené, že ako pri hlasovaní vo voľbách, tak aj pri sčítavaní hlasov boli v okrskových volebných komisiách č. 1, 2, 4, 5, 6, 7 a č. 8 prítomní občianski pozorovatelia, ktorých prítomnosť bola schválená uzneseniami príslušných okrskových volebných komisií.

Z čestného vyhlásenia [REDAKOVANÉ] z 25. novembra 2014 predloženého sťažovateľmi (príloha č. 4 návrhu) vyplýva, že 24. novembra 2014 mu mal [REDAKOVANÉ], majiteľ potravín na Budulovskej ulici v Moldave nad Bodvou, povedať, že na náčelníka mestskej polície [REDAKOVANÉ], ktorý „prijímal oznámenia rómov o kupovaní hlasov pre pána Borovského“, podal trestné oznámenie a podá ich aj na „Rómov, ktorí sa ho ešte opovážia ísť nahlásiť“.

V ďalšom čestnom vyhlásení z 25. novembra 2014 predloženého sťažovateľmi (príloha č. 5 návrhu) [REDAKOVANÉ] uvádza, že „obyvatelia rómskej osady na Budulovskej ulici majú obavy z podania trestného oznámenia ohľadom kupovania ich hlasov v prospech pána [REDAKOVANÉ] vo voľbách dňa 15. novembra 2014, lebo pán [REDAKOVANÉ] sa Rómom vyhrážal podaním trestného oznámenia na nich, keďže prijatie úplatku je tiež trestným činom. Podľa [REDAKOVANÉ] už bolo podané trestné oznámenie voči pánovi [REDAKOVANÉ], náčelníkovi mestskej polície a bude podané aj voči tým, čo pôjdu proti

nemu podať trestné oznámenie na mestskú alebo štátnu políciu.“. Toto čestné vyhlásenie následne obsahuje označenie 52 osôb bývajúcich na Budulovskej ulici, ku ktorým sú pripojené ich podpisy.

V treťom sťažovateľmi predloženom čestnom vyhlásení z 25. novembra 2014 (príloha č. 6 návrhu) podpísanom [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] sa uvádza: „... vieme, že osoby a ich rodiny uvedené v prílohe čestného prehlásenia boli oslovené a bola im ponúknutá odmena [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] za to, že budú vo voľbách dňa 15. novembra 2014 voliť za primátora mesta Moldavy nad Bodvou pána [REDAKOVANÉ].“ Prílohou tohto čestného vyhlásenia bol zoznam 56 osôb s údajom o počte ďalších osôb, ktoré mali spolu s nimi tvoriť rodiny žijúce na Budulovskej ulici v Moldave nad Bodvou.

Svedok [REDAKOVANÉ] pri svojom výsluchu uviedol, že deň pred voľbami bol v predajni [REDAKOVANÉ], ktorý ho tam zavolať a oznámil mu, že má u neho dlh 290 €. Sľúbil mu tento dlh odpustiť, ak na funkciu primátora mesta bude voliť kandidáta č. 1 a získa pre neho ďalších 10 hlasov. Svedok [REDAKOVANÉ] uviedol, že s uvedeným návrhom [REDAKOVANÉ] súhlasil. Zároveň uviedol, že [REDAKOVANÉ] mal vo svojej predajni spisovať aj zoznam osôb, ktoré vo voľbách primátora mesta mali voliť odporcu, pričom podľa názoru svedka malo byť na tomto zozname uvedených 80 až 90 ľudí. Presný počet osôb, ktoré mali byť oslovované [REDAKOVANÉ] s ponukou odpustenia dlhu, [REDAKOVANÉ] neuviedol. K okolnostiam, ktoré sa mali udiať po voľbách, svedok uviedol, že [REDAKOVANÉ] po napadnutých voľbách povedal synovi [REDAKOVANÉ], že si k nemu nemajú chodiť kupovať chlieb, pokiaľ za primátora nevolili pána [REDAKOVANÉ], ale že si ho majú kupovať od sťažovateľky v 1. rade alebo od pána [REDAKOVANÉ]. Zároveň potvrdil podpísanie všetkých čestných vyhlásení predložených sťažovateľmi uznávajúc ich súčasne za pravdivé.

Svedok [REDAKOVANÉ] pri svojom výsluchu uviedol, že po voľbách stál pred obchodom [REDAKOVANÉ] spolu s [REDAKOVANÉ], a potvrdil, že bol svedkom, keď [REDAKOVANÉ] kričal, že už podal na náčelníka mestskej polície trestné oznámenie. Napadnutých volieb sa

zúčastnil, odmietol však, že by mu pred voľbami niekto za hlasovanie v niečí prospech ponúkal. Uviedol len, že má informáciu o tom, že [REDACTED] mala pred voľbami obchádzať obydlia v osade pre účely kupovania hlasov v prospech odporcu. K okolnostiam podpísania čestného vyhlásenia (príloha č. 4 a 6 návrhu) [REDACTED] uviedol, že tieto vyhlásenia boli podpísané po tom, ako bol vypočutý mestskou políciou.

Svedok [REDACTED] k priebehu napadnutých volieb uviedol, že pred voľbami boli kupované hlasy v prospech odporcu [REDACTED] (prípadne [REDACTED]) tak, že [REDACTED] mal poskytovať niektorým obyvateľom osady potraviny bez zaplataenia. V prípade odovzdania hlasu pre odporcu sa s [REDACTED] mal dohodnúť na odpustení dlhu za poskytnuté potraviny v hodnote 40 €. K počtu osôb, resp. rodín, ktoré mali byť oslovené [REDACTED] pre účely kupovania hlasov, sa svedok presne nevyjadril, potvrdil však, že takýmto spôsobom boli oslovovaní predovšetkým príbuzní [REDACTED]. K čestným vyhláseniam (prílohy č. 4 až 6 návrhu) svedok uviedol, že tieto podpísal po voľbách, boli spisované v rómskej osade, pričom za overenie svojho podpisu nič neplatil.

Svedok [REDACTED], zamestnaný ako náčelník Mestskej polície v Moldave nad Bodvou, uviedol, že v priebehu volieb pravidelne monitoruje situáciu na území mesta. Počas napadnutých volieb si všimol, že svedok [REDACTED] sa spolu s ďalšími osobami zdržiaval v centre mesta pri obchodnom dome Billa, sledoval a fotil ľudí vychádzajúcich z volebných miestností. Ďalej uviedol, že počas volieb videl osobu žijúcu ako bezdomovec s plnou nákupnou taškou a uvedená osoba nevedela dôveryhodne vysvetliť spôsob získania finančných prostriedkov, za ktoré si tento tovar kúpila. Zvážanie voličov k volebným miestnostiam zo svojej strany poprel.

Svedok [REDACTED], poslanec Mestského zastupiteľstva v Moldave nad Bodvou, potvrdil svedectvo [REDACTED] v tom smere, že aj on videl, ako [REDACTED] fotografoval spolu s ďalšou osobou ľudí, ktorí prišli voliť do volebných miestností, a rovnako aj to, že počas napadnutých volieb videl spolu so svedkom [REDACTED] osobu žijúcu ako bezdomovec s plnou nákupnou taškou.

Svedkyňa [REDACTED] k priebehu napadnutých volieb uviedla, že [REDACTED] jej v piatok pred voľbami povedal, aby išla na funkciu primátora voliť odporcu, za čo jej ponúkol potraviny, ktoré si od neho zobrala. Uviedla, že nemá informácie o tom, že by [REDACTED] [REDACTED] takýmto spôsobom postupoval aj proti ďalším obyvateľom osady a že v súvislosti so skutočnosťami týkajúcimi sa napadnutých volieb nepodpisovala žiadne čestné vyhlásenia.

Svedok [REDACTED] pri svojom výsluchu poprel kupovanie hlasov v prospech odporcu. Uviedol, že na Budulovskej ulici má obchod, v ktorom predáva potraviny, ale tento mal počas volieb a aj deň pred voľbami zatvorený. Odmietol, že by obyvatelia osady mali u neho akékoľvek dlžoby. Potvrdil však, že počas volieb si fotil voličov, pričom na vysvetlenie uviedol, že tak konal po tom, keď zistil, že obyvatelia rómskej osady boli zväzaní na napadnuté voľby podobne ako počas volieb do orgánov samosprávy obcí v roku 2010. Poprel, že by si v rómskej osade ako kandidát na poslanca mestského zastupiteľstva robil volebnú kampaň, podobne ako to podľa neho robila sťažovateľka v 1. rade, svedok [REDACTED] a [REDACTED].

Svedok [REDACTED], príbuzný svedka [REDACTED], uviedol, že deň pred napadnutými voľbami, t. j. 14. novembra 2014, bol príslušníkom Policajného zboru vypočúvaný v súvislosti s oznámením, že voličom sľubuje po 10 € za voľbu odporcu na funkciu primátora mesta Moldava nad Bodvou. Uvedené obvinenia proti svojej osobe poprel, pri výsluchu naopak uviedol, že v deň volieb bolo [REDACTED] so súhlasom [REDACTED] a [REDACTED] organizované odvážanie voličov rómskej osady k volebným miestnostiam pre účely odovzdania hlasov v prospech sťažovateľky v 1. rade. Ďalej uviedol, že odporca si na rozdiel od sťažovateľky v 1. rade volebnú kampaň v rómskej osade nerobil.

Ústavný súd sa ďalej s cieľom posúdenia tvrdení uvádzaných v návrhu oboznámil s obsahom trestných oznámení podaných v novembri 2014 Obvodnému oddeleniu Policajného zboru Moldava nad Bodvou (ďalej len „obvodné oddelenie PZ“) v súvislosti s napadnutými voľbami, ktoré boli následne odstúpené z dôvodu vecnej príslušnosti NKA.

Prvé trestné oznámenie podal ešte 14. novembra 2014 [REDACTED] a doplnil ho 24. novembra 2014. Následne 24. novembra 2014 podali trestné oznámenia aj [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED]. Z týchto trestných oznámení v podstatnom vyplýva, že pán [REDACTED] mal pred voľbami ponúkať [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] tovar za to, že v napadnutých voľbách budú za primátora mesta Moldava nad Bodvou voliť odporcu. Z uvedených osôb mala podľa zápisnice z 24. novembra 2014 uvedenú ponuku prijať len [REDACTED], ktorej aj konkrétne potraviny mal [REDACTED] poskytnúť.

Oznámením Mestskej polície Moldava nad Bodvou (ďalej len „mestská polícia“) ČVS: 860/2014 z 21. novembra 2014 bolo podľa § 7 ods. 1 písm. e) zákona č. 564/1991 Zb. o Obecnej polícii v znení neskorších predpisov oznámené obvodnému oddeleniu PZ „*podozrenie zo spáchania trestného činu marenie volieb a zákona o voľbách*“. Súčasťou oznámenia boli zápisnice o výpovedi [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] z 21. novembra 2014, z ktorých vyplýva, že [REDACTED] mal ako majiteľ predajne na Budulovskej ulici uvedeným osobám ponúkať odpustenie dlhov alebo poskytnutie potravín za odovzdanie hlasu na funkciu primátora mesta v prospech odporcu.

Následne sa ústavný súd oboznámil aj s obsahom druhopisu spisu NKA vedeného na podklade trestných oznámení [REDACTED] zo 14. novembra 2014 a 24. novembra 2014 a trestných oznámení [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] z 24. novembra 2014, ako aj oznámenia Mestskej polície Moldava nad Bodvou pod ČVS: PPZ-996/NKA-PK-VY-2014, ktorý bol ústavnému súdu predložený 23. januára 2015. Ústavný súd zistil, že v označenej veci bolo uznesením ČVS: PPZ-996/NKA-PK-VY-2014 z 8. decembra 2014 začaté trestné stíhanie pre prečin volebnej korupcie podľa § 336a ods. 1 písm. a) a ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona a za prečin volebnej korupcie podľa § 336 ods. 2 písm. a) Trestného zákona. Vo veci boli vypočutí [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED], ktorí po zákonom poučení popreli skutočnosti uvádzané v už označených trestných oznámeniach, t. j. že by sa v súvislosti s napadnutými voľbami dopustili trestnej činnosti. Okrem oznamovateľky

██████████, ktorá po zákonom poučení zotrvala na predchádzajúcej výpovedi a ďalej k veci vypovedať odmietla, len ██████████ uviedla, že 14. novembra 2014, keď bola v potravinách ██████████ nakupovať, jej tento mal ponúkať za hlas v prospech odporcu potraviny v hodnote 10 až 15 €. Z výpovede vyplýva, že menovaná uvedenú ponuku prijala a v napadnutých voľbách podľa uvedenej dohody hlasovala. Pri následnom výsluchu vedenom vyšetrovatelkou PZ osoby identifikované ako ██████████, ██████████, ██████████, ██████████ a ██████████ využili svoje právo podľa § 196 ods. 2 Trestného poriadku a v danej trestnej veci pred orgánom činným v trestnom konaní vypovedať odmietli. Z obsahu označeného spisu bolo tiež zistené, že 4. decembra 2014 podal trestné oznámenie aj ██████████, v ktorom síce uviedol, že ██████████ sa od neho v deň volieb dopytoval, či sa napadnutých volieb zúčastní, a navrhoval mu hlasovanie za odporcu, poprel však, že by mu ██████████ niečo ponúkal alebo sľuboval za odovzdanie hlasu.

Zo spisu NKA ústavný súd ďalej zistil, že deň pred voľbami, t. j. 14. novembra 2014, odporca pri svojom výsluchu pred vyšetrovatelkou Policajného zboru uviedol, že osobu ██████████ pozná, a z obdobia, počas ktorého boli členmi politickej strany Náš kraj, má vedomosť aj o tom, že je majiteľom potravín na Budulovskej ulici v Moldave nad Bodvou. Odmietol, že by ██████████ ponúkal výhody alebo úľavy, a nikdy ho nežiadal, aby v jeho mene akýmkoľvek nelegálnym spôsobom ovplyvňoval verejnú mienku a voličov v jeho prospech. K priamej otázke, či sa s ním dohodol na tom, že osoby, ktoré ho budú voliť, si budú môcť v potravinách patriacich ██████████ zadarmo kúpiť tovar, uviedol, že to nie je pravda a nikdy takúto dohodu ani ústnu, ani písomnú neuzavrel.

Z ďalších kópií zápisníc o trestných oznámeniach predložených obvodným oddelením PZ v Moldave nad Bodvou ústavnému súdu na základe jeho žiadosti, ktoré 24. novembra 2014 podali ██████████, ██████████, ██████████ a ██████████, vyplýva, že toho istého dňa, t. j. 24. novembra 2014, mali byť označení oznamovatelia zastavení hliadkou mestskej polície a dovezení do jej sídla. Tam mali byť náčelníkom mestskej polície za prítomnosti ██████████, ██████████, vypočutí k okolnostiam tzv. kupovania hlasov v napadnutých voľbách. Po tom, ako všetci

menovaní popreli, že by dostali nejaké peniaze, prípadne jedlo za účasť na voľbách v prospech niektorého z kandidátov, bolo im umožnené zo sídla mestskej polície odísť. Ako z uznesenia Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach-okolie, odboru kriminálnej polície, 2. oddelenia vyšetrovania vyplýva ČVS: ORP-672/2-VYS-KS-2014 z 1. januára 2015, uvedené trestné oznámenia vo veci podozrenia z prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť náčelník mestskej polície v Moldave nad Bodvou [REDACTED], boli označeným uznesením odmietnuté.

Opísané skutkové zistenia vzťahujúce sa na napadnuté voľby sa tak stali podkladom pre rozhodnutie ústavného súdu o predmetnej sťažnosti.

III.

Právne východiská a závery ústavného súdu

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 129 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.

Podľa čl. 30 ods. 1 prvej vety ústavy občania majú právo zúčastňovať sa na správe verejných vecí priamo alebo slobodnou voľbou svojich zástupcov.

Podľa čl. 31 ústavy zákonná úprava všetkých politických práv a slobôd a jej výklad a používanie musia umožňovať a ochraňovať slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti.

Podľa § 30 ods. 1 zákona o voľbách volebná kampaň je činnosť politickej strany, nezávislého kandidáta, prípadne ďalších subjektov zameraná na podporu alebo slúžiaca na prospech kandidujúcej politickej strany alebo nezávislého kandidáta vrátane inzercie alebo reklamy prostredníctvom rozhlasového a televízneho vysielania podľa odseku 4, hromadných informačných prostriedkov, plagátov alebo iných nosičov informácií.

Podľa § 30 ods. 2 zákona o voľbách sa volebná kampaň začína 17 dní a končí sa 48 hodín pred začiatkom volieb. Vedenie kampane mimo určeného času je zakázané.

Podľa § 30 ods. 3 zákona o voľbách v čase kampane má politická strana a nezávislý kandidát zabezpečený rovnaký prístup k hromadným informačným prostriedkom a k službám územnej samosprávy zameraným na podporu alebo na prospech ich volebnej kampane.

Podľa § 30 ods. 11 zákona o voľbách je v čase 48 hodín pred začatím volieb a počas volieb zakázané v rozhlasovom a televíznom vysielaní, v hromadných informačných prostriedkoch, v budovách, kde sídlia okrskové volebné komisie, a v ich bezprostrednom okolí vysielateľ alebo zverejňovať informácie o politických stranách a nezávislých kandidátoch v ich prospech alebo v ich neprospech slovom, písmom, zvukom alebo obrazom.

Podľa § 39 ods. 1 zákona o voľbách okrsková volebná komisia vyhotoví dvojmo zápisnicu o hlasovaní, ktorú podpíšu predseda a ostatní členovia komisie a zapisovateľ. Dôvody odmietnutia podpisu sa poznamenajú.

Podľa § 63 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde ústavný súd môže sťažnosť zamietnuť.

Podstatou ochrany ústavnosti vo volebných veciach je aj ochrana práv zaručených čl. 30 ústavy, t. j. aktívneho a pasívneho volebného práva. Všeobecné volebné právo, ktoré je v tomto článku zaručené, znamená právo všetkých občanov v danom štáte, ktorí dosiahli istú vekovú hranicu, jednak svojím hlasom spolurozhodovať pri tvorbe zastupiteľských orgánov (aktívne volebné právo) a jednak sa uchádzať o zvolenie za člena niektorého zo zastupiteľských orgánov (pasívne volebné právo). Rovnosť volebného práva znamená zaručenie toho, aby každý z voličov i kandidátov mal rovnaké postavenie.

Podstatou zákonnosti volieb do orgánov samosprávy obcí je uskutočnenie volieb v súlade so všetkými právnymi predpismi so silou zákona, ktoré sa týkajú volieb do orgánov samosprávy obcí (*mutatis mutandis* PL. ÚS 34/99). Zistená nezákonnosť volieb do orgánov samosprávy obcí musí byť v príčinnej súvislosti s takým následkom porušenia práv, ktoré je v konečnom dôsledku porušením ústavného volebného práva a jeho princípov (*mutatis mutandis* PL. ÚS 21/94).

Ústavný súd už vo viacerých svojich rozhodnutiach zdôraznil, že voľby sú prostriedkom pravidelného obnovovania verejnej moci občanmi. Hrubé, závažné alebo viacnásobné porušenie práv občanov priznaných zákonom alebo ústavou zakladá právomoc ústavného súdu zrušiť napadnutý výsledok volieb alebo vyhlásiť voľby za neplatné, pretože namietané porušenie práv mohlo ovplyvniť priebeh a výsledok volieb. Pojem „priebeh volieb“ nezahŕňa iba hlasovanie voličov, ale aj všetky iné úkony subjektov zúčastnených na voľbách, ktoré sú v príčinnej súvislosti s voľbami (PL. ÚS 18/99).

V rámci konania o volebných sťažnostiach (agendy volebného súdництва aj vo vzťahu ku konaniam ústavnému súdu o týchto veciach) sa neuplatňuje teória tzv. „absolútnych vád“ volebného procesu, t. j. takých porušení volebného zákona, ktoré by mali za následok automatické zrušenie volieb (volieb kandidáta alebo výsledku hlasovania). Vzhľadom na túto skutočnosť treba považovať všetky možné pochybenia a vady volebného procesu za relatívne a zvažovať, resp. zohľadňovať ich význam podľa ich vplyvu na výsledok volieb do

zastupiteľského orgánu alebo na výsledok voľby konkrétneho kandidáta. Overovanie volieb je založené na predpoklade objektívnej súvislosti medzi volebnou vadou a zložením zastupiteľského zboru alebo minimálne takej novej príčinnej súvislosti (princíp potenciálnej kauzality) (m. m. PL. ÚS 7/2010).

Ku tzv. kupovaniu hlasov ústavný súd vo svojej judikatúre uviedol, že ide o vážne porušenie volebnej kampane, pretože ide o aktivitu na získanie voličských hlasov počas volieb, ktorá zasahuje do samotnej podstaty volebného (aktívneho či pasívneho) práva zaručeného v čl. 30 ústavy. Takéto obmedzenie nesie so sebou také veľké nebezpečenstvo pre slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti, že od ústavného súdu vyžaduje veľmi prísne posúdenie (m. m. PL. ÚS 5/03).

Podľa ustáleného názoru ústavného súdu poskytovanie „protihodnoty“ za hlasovanie vo voľbách je protiústavné, lebo účelom aktívneho volebného práva je možnosť účasti na správe vecí verejných, a nie bezprostredný materiálny prospech (PL. ÚS 6/06, PL. ÚS 45/07).

Ústavný súd má v konaní vo volebných veciach (na rozdiel od iných typov konaní pred ústavným súdom) postavenie „skutkového súdu“, t. j. súdu, ktorý nerozhoduje len na základe dokumentácie a skutkových tvrdení predložených účastníkmi konania, ale súdu, ktorý môže na účely objektívneho zisťovania skutkového stavu vykonať aj dokazovanie v prípadoch, ak to považuje za potrebné a účelné v záujme preukázania skutkových tvrdení účastníkov konania. Zároveň ale treba pripomenúť, že ani v konaní vo volebných veciach nie je ústavný súd „vyšetrovacím orgánom“, ktorý zisťuje (môže zisťovať) skutkový stav metódami a spôsobmi charakteristickými pre prácu orgánov činných v trestnom konaní. Jeho úlohou je predovšetkým zvážiť hodnovernosť a preukázateľnosť tvrdení sťažovateľov v kontexte s ďalšími konkrétnymi okolnosťami posudzovanej veci a na tom základe rozhodnúť, či vykoná vo veci aj ďalšie dokazovanie, alebo vyvodí v predmetnej veci právne závery len na základe tvrdení predložených účastníkmi konania (podobne PL. ÚS 66/2011). V súvislosti s prednesenými námietkami sťažovateľov týkajúcimi sa kupovania hlasov

ústavný súd pripomína, že jeho funkcia v rámci prieskumu ústavnosti a zákonnosti volieb nemôže byť vykladaná tak extenzívne, že by mal iba na základe špekulatívne formulovaných, resp. nedostatočne podložených námietok a vo svojej podstate nepreskúmateľných tvrdení podrobne rekonštruovať celý volebný proces vrátane priebehu volebnej kampane (m. m. PL. ÚS 3/2010, PL. ÚS 20/2011).

Podstatou volebnej sťažnosti je tvrdenie, že v napadnutých voľbách boli formou poskytovania bezodplatných plnení kupované hlasy voličov rómskeho etnika nachádzajúcich sa „v odkázanej situácii“ v prospech odporcu, čoho následkom malo byť protizákonné a protiústavné ovplyvnenie výsledkov napadnutých volieb. Takáto materiálna výhoda mala byť poskytnutá „minimálne 56 rodinám, ktoré majú spolu 177 voličov, pričom rozdiel medzi prvým... a druhým... v poradí bol 172 hlasov“, čo má zakladať predpoklad príčinnej súvislosti „medzi volebnou vadou a volebným výsledkom“.

Ústavný súd v tejto súvislosti poznamenáva, že sťažnosť a jej prílohy sa netýkajú všetkých voličov mesta Moldava nad Bodvou, ale len časti, a to voličov rómskej osady na Budulovskej ulici.

Zo zhromaždených a ústavným súdom preskúmaných dôkazov v uvedenej veci, najmä kópie oznámenia mestskej polície s pripojenými zápisnicami o výsluchu [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] doručenej obvodnému oddeleniu PZ (ktoré majú znaky predpojatosti pre jednu zo súperiacich skupín), zo spisu NKA ČVS: PPZ-996/NKA-PK-VY-2014 vedeného na podklade trestných oznámení [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], a napokon aj z ústavnému súdu doručených trestných oznámení [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] namietajúcich postup náčelníka mestskej polície [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] pri prijímaní trestných oznámení vzťahujúcich sa na priebeh napadnutých volieb vyplýva, že v rómskej osade vyvíjali činnosť dve skupiny aktivistov snažiace sa dosiahnuť zvolenie svojich kandidátov. Skupinu zástupcov zvoleného primátora viedol miestny obchodník [REDAKOVANÉ], jeho príbuzní a priatelia. Skupinu zástancov sťažovateľky

v 1. rade organizoval miestny rómsky koordinátor [REDACTED] spolu s náčelníkom mestskej polície [REDACTED] a poslancom [REDACTED], ktorí sa mali aktívne zúčastňovať na vození občanov z osady do príslušnej volebnej miestnosti.

Pre účely konania o volebnej sťažnosti považoval ústavný súd z vykonaných dôkazov za dostatočne potvrdené, že v priebehu napadnutých volieb, ako aj v bezprostredne predchádzajúcom období dochádzalo k ovplyvňovaniu niektorých voličov rómskeho etnika žijúcich v rómskej osade na Budulovskej ulici v Moldave nad Bodvou aj ústavne neprípustným spôsobom, konkrétne tak, že im bolo miestnym podnikateľom [REDACTED] ponúkané bezodplatné plnenie (potraviny) alebo odpustenie dlhu za už skôr poskytnutý tovar. [REDACTED] síce pri svojom výsluchu vedenie volebnej kampane v prospech odporcu takýmto spôsobom odmietol, svedecké výpovede [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] však vyzneli jednotne v neprospech jeho tvrdení. Ústavný súd pri ustálení tohto záveru prihliadol aj na výpoveď [REDACTED] zabezpečenej v NKA súbežne vedenom trestnom konaní, ako aj na obsah trestných oznámení [REDACTED] a [REDACTED] podaných v zápisnici 24. novembra 2014 na obvodnom oddelení PZ. Uvedené osoby v podstatných rysoch zhodne svedčili o priamom konaní [REDACTED] pred a počas napadnutých volieb vo vzťahu k nim, z ktorého vyplýval zámer vedený k získaniu voličskej podpory v prospech odporcu v radoch Rómov žijúcich na Budulovskej ulici v Moldave nad Bodvou.

Výpovede ďalších svedkov – [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], ako aj trestné oznámenia [REDACTED] a [REDACTED] nepotvrdili, že by tieto osoby priamo videli alebo počuli [REDACTED], prípadne [REDACTED] a [REDACTED] „kupovať“ už opísaným spôsobom voličské hlasy v prospech odporcu. Ich svedecké výpovede ústavný opisujú skôr vo všeobecnej rovine situáciu v rómskej osade počas napadnutých volieb alebo po nich, prípadne svedčia viac o verejne prezentovaných vyhláseniach [REDACTED] učených po napadnutých voľbách, ako aj o podaní trestných oznámení vo vzťahu k niektorým osobám.

Obsah trestných oznámení [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] z 24. novembra 2014 namietajúcich postup náčelníka mestskej polície pána [REDAKOVANÉ] len svedčia o postupe orgánu mesta (mestskej polície) a dokresľujú skôr predpojatosť tohto orgánu mesta vo vzťahu k jednej zo súperiach politických síl v meste, ktorú ani [REDAKOVANÉ] (náčelník mestskej polície) vo svojej výpovedi nepopieral.

Pri posúdení relevantných okolností danej veci považuje ústavný súd za podstatné zistenie, že k protiústavnému ovplyvňovaniu voličov malo dochádzať len v jednom volebnom obvode (volebný obvod č. 1) a malo sa dotknúť hlasovania len vo volebnom okrsku č. 2, ktorého súčasťou je rómska osada na Budulovskej ulici. Vykonaným dokazovaním sa nepreukázalo, že by k takémuto ovplyvňovaniu voličov dochádzalo v iných častiach mesta. Z mestským úradom doručenej časti voličského zoznamu okrsku č. 2, ktorý obsahuje údaj o voličoch s trvalým pobytom na Budulovskej ulici, vyplýva, že v rómskej osade má evidovaný trvalý pobyt celkovo 324 voličov. Z ústavným súdom oboznámenej zápisnice okrskovej volebnej komisie zriadenej pre okrskok č. 2 vyplýva, že vo volebnom okrsku bolo v zozname voličov zapísaných celkovo 1035 voličov, avšak z nich sa volieb zúčastnilo len 500 voličov. Zo 467 platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby primátora mesta hlasovalo za odporcu len 131 voličov, zatiaľ čo pre sťažovateľku v 1. rade až 222 voličov a pre sťažovateľa v 2. rade 63 voličov. V uvedenom volebnom okrsku teda vyhrala voľby primátora mesta sťažovateľka v 1. rade, a nie odporca. Pritom je zrejmé, že dosiahnutý volebný výsledok odporcu (131 hlasov) v tomto volebnom okrsku nedosahuje ani rozdiel hlasov medzi ním a sťažovateľkou v 1. rade v rámci celkového výsledku volieb (t. j. 172 hlasov), a tak aj v prípade, ak by vo volebnom okrsku č. 2 nezískal odporca ani jeden hlas, celkové výsledky volieb by vyzneli v jeho prospech.

Ústavný súd zároveň zistil, že volebná účasť vo volebnom okrsku č. 2 (48,31 %) nepresiahla úroveň celkovej priemernej volebnej účasti v napadnutých voľbách (50,35 %), čo nepotvrďuje sťažovateľmi tvrdený rozsah neprípustného ovplyvnenia voličov v prospech odporcu, tak ako to spravidla býva v iných obdobných prípadoch. Tieto závery v konečnom dôsledku podporujú aj veľmi podobné volebné výsledky vedľajšieho volebného okrsku

(okrskok č. 1 tvoril spolu s okrskom č. 2 jeden volebný obvod), v ktorom za odporcu hlasovalo 107 voličov, zatiaľ čo za sťažovateľku v 1. rade až 200 voličov, pričom volebná účasť v tomto okrsku dosiahla 44,66 %.

Sťažovatelia namietali, že vplyvom tzv. „kupovania hlasov“ došlo k ovplyvňovaniu výsledku volebnej súťaže politických síl. Takýto záver nebol preukázaný, lebo v okrsku, kde malo k porušovaniu volebných predpisov dochádzať, zvíťazila sťažovateľka v 1. rade. Medzi namietaným postupom tzv. „*kupovačov hlasov*“ a výsledkom volieb v tomto okrsku chýba príčinná súvislosť.

Na tomto mieste ústavný súd prízvukuje, že právomoc ústavného súdu zrušiť výsledok volieb alebo vyhlásiť voľby za neplatné podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde sa podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu uplatní len vtedy, ak k porušeniu zákona dôjde spôsobom ovplyvňujúcim slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti. Na uplatnenie tohto oprávnenia ústavného súdu sa však vyžaduje hrubé alebo závažné porušenie, prípadne opätovné porušenie zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb (napr. PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 19/94, PL. ÚS 50/99, PL. ÚS 5/03, PL. ÚS 18/07, PL. ÚS 82/07). Inými slovami, nie každé porušenie volebného zákona vyvoláva nevyhnutne neplatnosť volieb alebo voľby kandidáta.

Neplatnosť volieb alebo voľby kandidáta môže spôsobiť len také porušenie volebného zákona, ktoré už spochybňuje výsledky volieb a ktoré odôvodnene vyvoláva pochybnosť o tom, či voľby a ich výsledky sú prejavom skutočnej vôle voličov. Zistené okolnosti posudzovaného prípadu však ústavnému súde umožňuje urobiť v súhrne záver, že protiústavné ovplyvňovanie voličov pred a v priebehu napadnutých volieb [REDACTED] [REDACTED] znamenajúce porušenia volebných pravidiel relevantne nezasiahlo do celkových výsledkov napadnutých volieb, ktoré sú v konečnom vyjadrení výsledkom slobodnej súťaže politických síl.

Z uvedených dôvodov, ako aj vzhľadom na absenciu tvrdenia o porušení iných ustanovení zákona o voľbách ústavný súd dospel k záveru o nedostatku dôvodov pre zásah ústavného súdu do výsledkov napadnutých volieb, ktoré možno považovať za výsledok slobodnej súťaže politických síl v meste Moldava nad Bodvou. Preto bola sťažnosť sťažovateľov zamietnutá, tak ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

Vzhľadom na osobitný charakter tohto konania, ktorého účelom je ochrana demokratických princípov volebného práva, ústavný súd zastáva názor, že využitie oprávnenia daného mu § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde (povinnosť úhrady trov konania niektorého účastníkov) nie je potrebné, a preto účastníkom konania nimi žiadanú úhradu trov nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. februára 2015